

שם הקורס: עבודת מניעה בקהילה: מודלים תיאורטיים מחקריים וישומיים

מס' הקורס: 198-2-0082

תיאור מטרת ויעדי הקורס:

נהלי נוכחות: נוכחות חובה ב%80 מהשיעורים.

אופן ההוראה: שיעורים פרונטאליים, מרצים אורחים.

הערכת הסטודנטים בקורס:

עבודה

מטרת הקורס להכשיר עבודה מקצועית בעלת מודעות חברתית, יכולת חשיבה ביקורתית וידע תיאורטי ומחקרי בתחום המניעה, והמניעה בקהילה, בפרט. במסגרת זו ייבחנו תיאוריות ומודלים מתחומי החינוך, הבריאות, האכיפה, החקיקה והסביבה. הקורס יאפשר היכרות עם תכניות מניעה המיושמות בעולם ובישראל לצורך התמודדות עם בעיות חברתיות כדוגמת: סמים, פשיעה, עוני, אלימות ובריאות.

ביטוי מיוחד יינתן להיכרות גישות מקדמות בריאות המדגישות את גורמי החוסן והנכסים (assets), המצויים בפרט ובסביבת החיים שלו, והמאפשרים התמודדות חיובית עם מצבי לחץ.

יושם דגש על היכרות עם רעיונות תיאורטיים הנוגעים להתמודדות של רשויות מקומיות וקהילות עם בעיות חברתיות ויכולתן למנוע ולצמצם את אותן בעיות חברתיות.

נקודות זכות: 2 נק"ז

שנה אקדמית: תש"פ

סמסטר: א

שעות:

מיקום:

שפת הוראה: עברית

תואר: שני

אפיון הקורס: הקורס הינו קורס פרונטלי המיועד לאוכלוסיית תלמידי תואר שני, בעלי רקע אקדמאי, תעסוקתי וחברתי מגוון.

מחלקה אחראית: התוכנית לניהול וישוב סכסוכים

שם המרצה: ד"ר ימית אלפסי

פרטי קשר:

טלפון במשרד: 0546719681

דוא"ל: cwvyamit@gmail.com

שעות קבלה: בהתאם לתיאום מול המרצה

עדכון אחרון: יולי 2019

תוכן הקורס/ מבנה הקורס

שבוע 1-2: מושגי יסוד במניעה וקידום בריאות:

Albee, G. W., & Ryan, K. (1998). An overview of primary prevention. *Journal of Mental Health, 7*(5), 441-449.

Albee, G. W. (1986). Toward a just society. *American Psychologist, 41*(8), 891-898.

Coie, J. D., Watt, N. F., West, S. G., Hawkins, J. D., Asarnow, J. R., Markman, H. J., Ramey, S. L., Shure, M. B. & Long, B. (1993). The Science of prevention. *American Psychologist, 48*(10), 1013-122.

שיווק חברתי:

McGuire, J. (1984). Public communication as a strategy for inducing health-promoting behavioral change. *Prevention Medicine, 13*(3), 299-319.

שבוע 3: מודלים המסבירים התפתחות בריאה: הגישה הסלוטוגנית, גורמי סיכון, גורמי חוסן ונכסים התפתחותיים, resilience.

אנטונובסקי, א. (1998) המודל הסלוטוגני כתאוריה מכוונת בקידום הבריאות. *מגמות*, לט (1-2) ע' 170-181.

Hawkins, J. D., Catalano, R. E., Miller, J.Y. (1992). Risk and protective factors for alcohol and other drug problems in adolescence and early adulthood: Implications for substance abuse prevention. *Psychological Bulletin, 112*(1), 64-105.

Schwartz, S. J., Pantin, H., Coastworth, J. D., Szapocznik, J. (2007). Addressing the challenge and opportunities for today's youth: Toward an integrative model and its implications for research and intervention. Retrieved from:

<http://springerlink.metapress.com/content/1478p8301i3i8110/fulltext.html>.

שבוע 4 - 5: מניעת עוני לפי הגישה התפתחותית

Lynch, R.G. (2004). Exceptional Returns. Economic, Fiscal and Social Benefits of Investment in Early Childhood Development. Economic Policy Institute

<http://www.tynwald.org.im/business/committee/SAPRC/Public%20Evidence/Exceptional%20Returns.pdf>

Heckman, J. et al. (2010). The Rate of Return to the High/Scope Perry Preschool Program. *Journal of Public Econ.* 2010 Feb 1; 94(1-2): 114–128.

שבוע 6-7 - מניעה מבוססת קהילה: הון חברתי, יכולת חברתית, מוכנות קהילתית, תחושת קוהרנטיות קהילתית, שיטור מבוסס קהילה

Braun-Lewensohn, O. & Sagy, S. (2011). Salutogenesis and culture. Personal and community sense of coherence in different cultural groups. *International Review of Psychiatry*, 23,(6), 533-541. DOI: 10.3109/09540261.2011.637905

Coleman, J.S. (1988). Social Capital in the creation of human capital. *The American Journal of Sociology*, 94, 95-120.

Stith, S., Pruitt, I., Dees, J., Fronce, M., Green, N., Som, A., Linkh, D. (2006). Implementing community based prevention programming: A review of the literature. *The journal of Primary Prevention*, 27(6), 599-616.

Edwards, R.W., Jumper-Thurman, P., Plested, B.A., Oetting. E.R., & Swanson, L. (2000). Community readiness: Research on practice. *Journal of Community Psychology*, 28(3), 291 – 307.

שבוע 8 : נורמות חברתיות

שבוע 9 : גישות סביבתיות למניעה : מניעה מצבית, CPTED וכלכלה התנהגותית.

Marzbali, M.H., Abdullah, A., Razak, N.A., Javad, M., Tilaki, M. (2012). The influence of crime prevention through environmental design on victimization and fear of crime. *Journal Of Environmental Psychology*, 32, 79-88.

